

נקודות של אור

דיבורים מאירים שזכינו לטמוע מפי כ"ק מרן רבינו שליט"א בטיעור חומש רט"י ליל טיטי פרשת וארא תפ"ב

יש דרך לברוח מקשיי נפש? ❧

מה זה גלות? גלות זה כשהאדם נמצא במצוקה, כשהמקום שבו הוא נמצא גורם לו לתחושה רעה.

יש שלושה סוגי גלויות:

יש את הגלות ה'רגילה', יהודים טובים השרויים בין הגויים. הנכרים מציקים להם, מצרים את צעדיהם. גלות!

יש את הגלות הקשה יותר, גלות של יהודים בין יהודים. שכנים שמציקים לך, חברים שפוגעים בך, סביבה שאינה תומכת...

יש את הגלות השלישית, הקשה ביותר: גלות של האדם בתוך עצמו! כשהמצב האישי שבו אני נמצא גורם לי למצוקה, לחוסר נוחות, לרצון לברוח... מכירים?

אומרים צדיקי בית בעלזא: כשאדם נמצא בגלות בין הגויים – זה לא כל כך נורא, כי הוא יכול לברוח! אף אחד לא ביקש ממנו להישאר ולסבול! ואפילו כשהוא אינו יכול לברוח – הרוח היהודית שבו חזקה ואיתנה, נוסכת בו כוחות...

והאמת, גם כשאדם נמצא בגלות בין יהודים אחרים, כשהסביבה מציקה – גם אז אפשר לברוח! לא חייבים להישאר ולסבול! אפשר בהחלט לחפש מקום רגוע יותר, סביבה תומכת יותר – והכול יבוא על מקומו בשלום!

אבל, מה קורה בגלות השלישית, הקשה?!

אנשים מנסים לברוח מהמצב האישי שלהם, מהמקום שבו הם נמצאים...

אבל את האמת כולנו יודעים: לברוח מהמצב האישי, מכאבי הנפש הפנימיים – זו אינה אפשרות! אין לאן לברוח! הכאבים יצטרפו אלינו לכל מסע נדודים...

מה עושים???

אמר הרבי: במקום לנסות לברוח למקום אחר – עלינו להפוך את עצמנו למקום הטוב והמוגן!

אם אנחנו רוצים להינצל מהגלות האישית והקשה – עלינו להתחיל להתמודד! עלינו להסכים להבין שהגלות הזו – היא המקום שהבורא בחר עבורי! שם הוא רוצה שאתמודד! דווקא מתוך הנקודה החשוכה והנמוכה הזו הוא רוצה שאכיר אותו!

אם נסכים להבין שהבורא בחר עבורנו את מסלול החיים הטוב והמתאים ביותר עבורנו – זו תהיה הגאולה בעצמה! כי שוב לא יהיה לנו רצון לברוח...

*

כמה אנחנו מוכנים להתאכזב?

כולנו מלאים ברצונות, שאיפות, תוכניות ופרויקטים. אין מי שאינו קם בבוקר ובליבו לפחות שניים שלושה רצונות ליום הקרוב...

אנחנו רגילים להגדיר את הרצון שלנו על משהו מסויים, כמו למשל – להגיע היום למקום כלשהו! כמו למשל – להשתתף היום באירוע מסוים! כמו למשל – להספיק היום כך וכך!

מה קורה כשאנחנו מגדירים כך את הרצון? אנחנו נוטלים סיכון: ייתכן והשאיפה שלנו תתממש – וייתכן שהיא דווקא תתנגש במציאות הכואבת!

מה שיוצא בדרך כלל, שבסוף היום, האדם חוזר לביתו עם כמה הצלחות – אבל גם עם טעם חמוץ של כישלונות!

כי בכל זאת, היום שעבר לא היה מושלם בדיוק כפי שציפינו!

אומר הרבי: במקום להגדיר את הרצון שלנו על דברים מסוימים, עדיף לנתב את הרצון למקום אחר!

עדיף להגדיר את הרצון כך: אני רוצה להסתדר לבורא! זו תהיה הכותרת הראשית!

כמובן, חשוב לתכנן תוכניות, חשוב להציב יעדים – כי הבורא שם אותנו בעולם של עשייה... אבל האם המטרה העליונה אמורה להיות דווקא השתתפות באירוע פלוני? הישג כזה או אחר? הגשמת חלום מסוים?!

כשאנחנו מגדירים לעצמנו את הרצון – "אני רוצה להסתדר לבורא!", מכאן ואילך, הדרך להגשמת הרצון הזו סלולה ומובטחת!

כי אם הצלחנו – תודה להשם!

ואם התוכניות נכשלו – זה גם מאיתו יתברך!

כשהרצון העליון שלנו יהיה להסתדר לבורא ולהתקרב אליו – נהפוך להרבה יותר שמחים ורגועים, כי הכול עובד בדיוק לפי התוכנית...

*

לְרִכֵּל עַל הַשָּׁנִי - זֶה קָל! זֶה מְגִינָה! זֶה מְסוּכָן!!!

סיפרה בתו של ר' אשר: כשהייתי ילדה צעירה, אירע פעם שהבגד שלבשתי – התלכלך...

הגעתי לאבא, לר' אשר, והראיתי לו את הבגד.

ר' אשר לקח אותי מול המראה הגדולה שעמדה בסמוך, הצטייד במטלית לחה והראה לי – את רואה? רואה את הלכלוך שיש על המראה? חייבים לנקות את המראה!

בתחילה לא הבנתי: אבא, למה אתה אומר שהמראה מלוכלכת? הרי הבגד שלי הוא זה שהתלכלך! המראה רק משקפת את הלכלוך שנמצא עלי!

אבל ר' אשר התעקש: למה את אומרת כך? את לא רואה שהמראה ממשי מלוכלכת?!

ניסיתי להתווכח איתו, אבל הוא הרגיע אותי בסופו של דבר, לקח את המטלית וניקה את הבגד שעלי, ואז אמר לי:

את מה שהתעקשת עליו עכשיו – אל תשכחי כל חייך! כשאת רואה לכלוך אצל השני – זו רק השתקפות של הכלוך שעלייך! לא המראה היא המלוכלכת, את עצמך את צריכה לנקות ולתקן!

הכי קל לזרוק את האשמה על כל העולם, להתעסק עם רכילות, עם לשונות רעים ועם התעדכנות מסביב לשעון על כל התפתחות דרמטית או עדכון ראשוני ורותח... הכי פשוט זה להאשים את המראה, לראות את הכלוך של השני ולטפוח לעצמי על השכם: אָה, אני לא אעשה את זה לעולם!

אבל האמת היא – שהסטרא אחרא מחכה בכיליון עיניים להתנהלות הזו! היא הנשק הכי קל וזמין שלו! כי הסטרא אחרא – הוא כמו אויב המתקרב אל חומות העיר, מנסה להתגנב.

העצה היחידה לעמוד איתן מול אויב – זה לעמוד, כל החיילים יחד, כמו חומה בצורה ולהשיב מלחמה שערה, להגן על העיר שבפנים...

מה עושה האויב? יוצר פרצות בין החיילים! פותח בתחבולות פתח קטן – והנה, הוא בפנים...

כך בדיוק נוהג הסטרא אחרא. חלום חיינו הוא להיכנס אלינו, לעשות בנו שמות...

הפתרון הכי זמין שלו – זה ליצור בקיעה בחומה, בדמות בריחה של החיילים להתעדכן ברע של השני... אסור לנו לתת לו את התענוג הזה! אל לנו לשכוח שכל אחד מאיתנו נתון בסכנת נפילה תמידית, ואלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו – אין יכול לו!

עלינו רק להתחזק, יחד, בתפילה ובקשר – בורא, שימשיך וייתן לנו כוח, ויציל נפשותינו מהשעות הרעות...

*

התפקיד הגדול של חַיִּיָּה: להיות מִשָּׁה!

משה רבינו, מנהיג ישראל, על שם מה הוא נקרא 'מִשָּׁה'? בתיה בת פרעה היא זו שכינתה אותו בשם הזה, מדוע? 'כי מן המים משיתיהו', כי הוא נמשה מן המים...

שואל המהרש"א: אם השם הזה ניתן לו על שם מעשה הצלתו, שהוא נמשה מן המים – האם לא נכון יותר היה לקרוא לו בשם 'מִשְׁוִי'?! הרי השם 'מִשָּׁה' היה מתאים יותר למציל, לזה שִׁמְשָׁה את התינוק מן המים! אומר המהרש"א: התורה נותנת לנו הארה לחיים!

דע לך, אומרת לנו התורה הקדושה, אם הבורא הציל אותך ממשוהו, אם הוא העביר אותך מסע קשה ומפרך בחיים – זה בשביל התפקיד הגדול של חייך, להציל בעצמך נשמות אחרות שאמורות לצעוד על אותו המסלול!

אם נמשית מהמים – זה סימן שעוד תהיה 'מושה' גדול, אתה עוד תמשה ותציל אלפים ורבבות!

הבורא מעביר אותך את הקושי הזה – כי אם לא היית עובר את זה, איך בדיוק היית מסוגל לעזור לאחרים שיתמודדו עם אותו מצב? אילו כלים היית מגיש להם? אילו מילים היית אומר להם?

ר' אשר היה תמיד אומר: השם מעביר אותך ניסיון, כדי שתוכל להציל המון נשמות מתמודדות! שתוכל להגיד להם – הייתי שם, והשם עזר לי לצאת מזה! תחזיק חזק באמונה ואל תישבר באמצע הדרך!

רק אתה תוכל להסביר להם עד כמה יש תקווה, עד כמה הקושי הזה בנה אותך!

לכן, אין שם מתאים יותר מאשר זה שמגדיר את התפקיד האמיתי שלך! הסיפור ההוא, שנמשית בו מן המים? הוא הסיפור הצרדי! הוא רק הכנה לתפקיד הגדול של חייך, להיות 'מִשָּׁה'!!!

*

את פרעה, אין מי שלא מכיר...

פרעה, מלך מצרים, מתרברב מול משה רבינו, מסרב לשנות את חוקי העבדים בארצו, סופג מכות, נכנע... הבעל שם טוב הקדוש אמר: התורה אינה סתם ספר היסטוריה! כל אדם יכול למצוא את עצמו בתוך סיפורי התורה! אם לא מצאת את עצמך בתוך הסיפור – זה אומר שעדיין לא התחברת באמת לתורה!

מה כל הסיפור הזה, של פרעה, מגיע ללמד אותנו לחיים שלנו?

כי האמת, פרעה ומשה רבינו אינם רק שני מנהיגים שנלחמו זה בזה. האמת היא, שלכל אחד מאיתנו יש בתוך הלב 'פרעה' קטן – וגם 'משה רבינו' קטן...

הנטייה הטבעית שלנו תמיד היא להתנהג כמו 'פרעה'... לא מוכנים להשתנות, לא מוכנים לוותר על מאומה מהשלימות שלנו – עד שלא יכריחו אותנו לעשות את זה...

האדם מעדיף לחיות בהרגשה של שליטה וכוח, של יכולות מושלמות... לכן הוא ממציא לעצמו סיסמאות: "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה", או בנוסח מצרי עתיק "מי הוי"ה אשר אשמע בקולו?" ואם בתגובה חריפה יותר – "לי יאורי, אני עשיתיני!" הכול אותה כוונה: אני שולט! אני מושלם! לא זקוק לעזרה של אף אחד! רוצה לשלוט על הכול!

מה עושים ל'פרעה' שכזה? נותנים לו מכות...

מכות = הזדמנויות לשינוי! לחיבור!

מה המכה הראשונה שקיבל פרעה?

לא, לא מכת דם...

המכה הראשונה היתה על שפת היאור, אי שם בשעות של לפנות בוקר, במפגש ההיסטורי בין פרעה הנבוך מגילוי סודו הגדול – ובין משה רבינו...

מה היה שם, בפגישה הזו? היתה שם ניפוץ אשליית השלימות...

עד היום אף אחד לא ידע שפרעה, האליל הגדול, הוא בסך הכול אדם ככל האנשים... הפגישה הזו הוכיחה לכולם – שפרעה, עם כל הכבוד, אלוקים הוא לא!

מעטה השלימות התנפץ...

כך גם ב'פרעה' שלנו, בשלימות המדומה שהלבשנו על עצמנו: ההזדמנות הראשונה שלנו לתיקון – היא דווקא באותם רגעי חולשה, בהם אנחנו מוצאים את עצמנו מול מציאות לא נעימה של חוסר שלימות...

הזמנים הללו הם ההזדמנות האמיתית להסכים להתבונן באמת הפשוטה, ולהכיר בכך שאנחנו זקוקים לעזרה!

ומכאן, הדרך יכולה להיות קצרה לקשר חזק ותמידי עם הבורא...

- נדפס לזכותו של הרה"ח ר' מיכאל דוב גליק הי"ו -

יו"ל ע"י מערכת 'נקודות של אור' ספינקא. ניתן לזכות להשתתף בהוצאות ההדפסה וזכויות ההתחזקות.

ניתן להשיג את העלון, וכן את הקונטרס 'מעט מן האור' (מהדורה שניה) בטלפון: 050-4171897, או בכתובת המייל:

a0504171897@gmail.com או בבית מדרשינו רחוב דונולו 11 בני-ברק. להארות וחיזוקים, והצטרפות ל'חיזוק

היומי' במייל, ניתן לפנות באופנים הנ"ל.